

Dolnośląski Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego, spośród kilkudziesięciu odmian w każdym gatunku roślin uprawnych, zaproponował rolnikom do uprawy po kilka najlepszych do uprawy na Dolnym Śląsku.

1. Pszenica ozima – 7 odmian

Lp	Odmiana	Dobór odmian do doświadczeń PDO w województwie				Lista zalecanych do uprawy odmian na obszarze województwa (LZO)			
		2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
1	Bogatka B	91	133	93	+	LZO 4	LZO 5	LZO6	LZO7
2	Mulan A	103	93	101	+	LZO	LZO2	LZO3	LZO4
3	Ostroga A	99	143	94	+	-	-	LZO1	LZO2
4	Natula A	100	120	102	+	-	-	LZO1	LZO2
5	Julius A	-	125	-	+	-	-	LZO1	LZO2
6	KWS Ozon B	104	131	101	+	-	-	-	LZO1
7	Fidelius B	101	134	100	+	-	-	-	LZO1

MULAN

Odmiana jakościowa (grupa A). Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki nieco poniżej średniej. Mrozoodporność mała do średniej. Odporność na rdzę brunatną i septoriozę liści – dość duża, na mączniaka, septoriozę plew i choroby podstawy źdźbła – przeciętna, na brunatną plamistość liści i fuzariozę kłosów – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziarn średnia, wyrównanie dobre, gęstość w stanie zsypanym mała. Odporność na porastanie w kłosie i liczba opadania dość duże. Zawartość białka średnia, ilość glutenu dość duża. Wskaźnik sedymentacji SDS dość duży. Wydajność ogólna mąki dość słaba. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

NATULA

Odmiana jakościowa (grupa A). Plenność dobra. Mrozoodporność średnia. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną i septoriozę plew – dość duża, na brunatną plamistość liści i choroby podstawy źdźbła – średnia, na septoriozę liści i fuzariozę kłosów – dość mała. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie dość dobre, gęstość w stanie zsypanym dość mała. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża. Zawartość białka dość duża, ilość glutenu średnia. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży. Wydajność ogólna mąki dość dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża.

OSTROGA

Odmiana jakościowa (grupa A), o ościstym kłosie. Plenność przeciętna. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki średni. Mrozoodporność średnia. Odporność na rdzę brunatną – duża do bardzo dużej, na brunatną plamistość liści, septoriozę liści i plew oraz choroby podstawy źdźbła – dość duża, na fuzariozę kłosów – przeciętna, na mączniaka – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i

dojrzewania późny. Masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, wyrównanie dobre, gęstość w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie w kłosie duża, liczba opadania dość duża. Zawartość białka i ilość glutenu dość duże. Wskaźnik sedymentacji SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

BOGATKA

Odmiana chlebowa (grupa B). Mrozoodporność prawie średnia. Odporność na choroby: mączniak – dość duża, rdza brunatna – średnia, septorioza liści – średnia, septorioza plew – średnia, fuzarioza kłosów – średnia. Rośliny średniej wysokości, odporność na wyleganie średnia. Termin kłoszenia i dojrzewania dość wczesny. Odporność na porastanie w kłosie dość mała. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie średnie, gęstość w stanie zsypanym dość mała. Liczba opadania bardzo duża. Zawartość białka dość duża, wskaźnik sedymentacji SDS duży. Ilość glutenu duża do bardzo dużej. Szklistość ziarna dość mała. Wydajność ogólna mąki duża. Plenność dość dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

JULIUS

Odmiana jakościowa (A). Badana w doświadczeniach rozpoznawczych w latach 2009-2011. Bardzo plenna. Jedna z nielicznych odmian, które przetrwały w doświadczeniach zimą 2011/2012.

FIDELIUS

Odmiana chlebowa (grupa B). Plenność dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki średni. Mrozoodporność prawie średnia (możliwość uprawy bez większego ryzyka wymarzania w całym kraju). Odporność na mączniaka prawdziwego – duża, na rdzę brunatną dość duża, na fuzariozę kłosów – średnia, na septoriozę plew i choroby podstawy źdźbła – dość mała, a na septoriozę liści – mała. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie dość dobre, gęstość w stanie zsypanym przeciętna. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża do bardzo dużej. Zawartość białka i ilość glutenu dość małe. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży. Wydajność ogólna mąki dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

KWS OZON

Odmiana chlebowa (grupa B). Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki średni. Mrozoodporność mała do średniej. Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę brunatną – dość duża, na septoriozę liści i choroby podstawy źdźbła – średnia, na septoriozę plew i fuzariozę kłosów – dość mała. Rośliny niskie do bardzo niskich, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie dobre, gęstość w stanie zsypanym przeciętna. Odporność na porastanie w kłosie średnia, liczba opadania duża do bardzo dużej. Zawartość białka dość mała, ilość glutenu mała do bardzo małej. Wskaźnik sedymentacyjny SDS duży do bardzo dużego. Wydajność ogólna mąki dość słaba. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

2. Jęczmień ozimy – 3 odmiany

Lp	Odmiana	Dobór odmian do doświadczeń PDO w województwie				Lista zalecanych do uprawy odmian na obszarze województwa (LZO)			
		2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
1	Scarpia	102	108	93	+	LZO2	LZO3	LZO4	LZO5
2	Souleyka	108	102	112	+	-	-	LZO1	LZO2
3	Antonella	-	102	110	+	-	-	-	LZO1

SCARPIA

Odmiana typu pastewnego o przeciętnej mrozoodporności. Odporność na rynchosporiozę – dość duża, na plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i czarną plamistość – średnia, a na mączniaka – mała do bardzo małej. Rośliny o przeciętnej wysokości i odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość wczesny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziarn, wyrównanie ziarna i gęstość ziarna w stanie zsypanym – średnie. Zawartość białka w ziarnie przeciętna. Plenność dobra do bardzo dobrej.

SOULEYKA

Odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu przy uprawie na wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Mrozoodporność średnia. Odporność na mączniaka, plamistość siatkową, rdzę jęczmienia i czarną plamistość – duża, na rynchosporiozę – średnia. Rośliny o przeciętnej wysokości i dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym dość mała. Zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

ANTONELLA

Odmiana wielorzędowa, typu pastewnego. Plenność bardzo dobra. Mrozoodporność średnia. Odporność na mączniaka i czarną plamistość – duża do bardzo dużej, na plamistość siatkową i rynchosporiozę – duża, na rdzę jęczmienia – dość duża. Rośliny o przeciętnej wysokości i dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia średni, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziarna dość dobre, gęstość ziarna w stanie zsypanym mała. Zawartość białka w ziarnie średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

3. Żyto ozime – 4 odmiany

Lp	Odmiana	Dobór odmian do doświadczeń PDO w województwie				Lista zalecanych do uprawy odmian na obszarze województwa (LZO)			
		2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
1	Dańkowskie Diament	93	94	87	+	LZO4	LZO5	LZO6	LZO7
3	Brasetto F1	108	108	111	+	-	LZO1	LZO2	LZO3
4	Gonello F1	110	107	106	+	-	LZO1	LZO2	LZO3
5	Palazzo F1	106	108	115	+	-	LZO1	LZO2	LZO3

DAŃKOWSKIE DIAMENT

Odmiana populacyjna, przeznaczona do uprawy na ziarno. Zimotrwałość dobra. Odporność na rdzę brunatną, rdzę żółtą, septoriozę liści i rynchosporiozę przeciętna, na mączniaka i choroby podstawy żółtą dość mała. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren przeciętna, wyrównanie średnie, gęstość w stanie zsypanym dość duża. Odporność na porastanie ziarna w kłosach średnia, liczba opadania dość duża. Zawartość białka dość duża. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego dość duża, końcowa temperatura kleikowania wysoka. Plenność przeciętna w stosunku do wszystkich zarejestrowanych odmian, natomiast najlepsza wśród populacyjnych. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

BRASETTO

Odmiana mieszańcowa trójliniowa. Odporność na rdzę żółtą, septoriozę liści i choroby podstawy żółtą dość duża, na mączniaka, rdzę brunatną i rynchosporiozę – średnia. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie przeciętne, gęstość w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie ziarna w kłosie i liczba opadania przeciętne. Zawartość białka mała. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo duża, końcowa temperatura kleikowania wysoka do bardzo wysokiej. Plenność bardzo dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

GONELLO

Odmiana mieszańcowa trójliniowa. Odporność na mączniaka, septoriozę liści i choroby podstawy żółtą dość duża, na rdzę brunatną i rynchosporiozę średnia, na rdzę żółtą dość mała. Rośliny niskie, o średniej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie dość słabe, gęstość w stanie zsypanym dość duża. Odporność na porastanie ziarna w kłosie przeciętna, liczba opadania duża. Zawartość białka mała do bardzo małej. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo duża, końcowa temperatura kleikowania bardzo wysoka. Plenność bardzo dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

PALAZZO

Odmiana mieszańcowa trójliniowa. Odporność na septoriozę liści dość duża, na mączniaka, rdzę brunatną, rynchosporiozę i choroby podstawy żółtą średnia, na rdzę żółtą dość mała. Rośliny dość niskie, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren, wyrównanie i gęstość w stanie zsypanym średnie. Odporność na porastanie ziarna w kłosie i liczba opadania przeciętne. Zawartość białka mała do bardzo małej. Lepkość maksymalna kleiku skrobiowego bardzo duża, końcowa temperatura kleikowania wysoka. Plenność bardzo dobra. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

4. Pszenżyto ozime – 4 odmiany

Lp	Odmiana	Dobór odmian do doświadczeń PDO w województwie				Lista zalecanych do uprawy odmian na obszarze województwa (LZO)			
		2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
1	Pigmej	109	109	98	+	-	LZO1	LZO2	LZO3
2	Borwo	105	110	94	-	-	LZO1	LZO2	LZO3
3	Tulus	107	101	98	+	-	-	LZO1	LZO2
4	Fredro	97	107	118	+	-	-	-	LZO1

BORWO

Odmiana pastewna, typu półkarłowego. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki mniejszy niż średnio dla gatunku. Mrozoodporność dość duża. Odporność na rdzę brunatną – bardzo duża, na mączniaka i fuzariozę kłosów – duża do bardzo dużej, na septoriozę liści i plew – duża, na rynchosporiozę i choroby podstawy źdźbła – dość duża. Rośliny niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania późny. Masa 1000 ziaren dość duża, gęstość w stanie zsylnym dość duża. Odporność na porastanie ziarna w kłosie dość mała, liczba opadania mała. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

PIGMEJ

Odmiana pastewna, typu półkarłowego. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki mniejszy niż średnio dla gatunku. Mrozoodporność średnia. Odporność na rdzę brunatną – bardzo duża, na mączniaka i fuzariozę kłosów – duża, na septoriozę liści, septoriozę plew, rynchosporiozę i choroby podstawy źdźbła – dość duża. Rośliny niskie, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia późny, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren dość mała, gęstość w stanie zsylnym duża. Odporność na porastanie ziarna w kłosie średnia, liczba opadania średnia. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

TULUS

Odmiana o prawie średniej mrozoodporności. Plenność bardzo dobra. Odporność na rdzę brunatną – duża do bardzo dużej, na mączniaka, fuzariozę kłosów, septoriozę liści i plew – dość duża, a na rynchosporiozę i choroby podstawy źdźbła – przeciętna. Rośliny o dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, zaś dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren duża, gęstość w stanie zsylnym dość duża. Odporność na porastanie ziarna w kłosie mała. Liczba opadania i zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

FREDRO

Odmiana pastewna, o normalnej wysokości roślin. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki mniejszy niż średnio dla gatunku. Mrozoodporność przeciętna. Odporność na rdzę brunatną – bardzo duża, na fuzariozę kłosów – duża do bardzo dużej, na septoriozę plew – duża, na rdzę źdźbłową – dość dobra, na mączniaka prawdziwego, septoriozę liści, rynchosporiozę, choroby podstawy źdźbła – przeciętna. Rośliny przeciętnej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren dość duża, gęstość w stanie zsylnym przeciętna. Odporność

na porastanie ziarna w kłosie dość duża, liczba opadania duża do bardzo dużej. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

5. Rzepak ozimy – 6 odmian

Lp	Odmiana	Dobór odmian do doświadczeń PDO w województwie				Lista zalecanych do uprawy odmian na obszarze województwa (LZO)			
		2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
1	Chagall	99	106	93	+	-	-	LZO1	LZO2
2	Sherlock	94	108	99	+	-	-	-	LZO1
3	NK Technic F1	108	101	108	+	-	LZO1	LZO2	LZO3
4	Artoga F1	110	114	102	+	-	-	LZO1	LZO2
5	Visby F1	106	118	104	+	-	-	LZO1	LZO2
6	Gladius F1	104	112	107	+-	-	-	-	LZO1

CHAGALL

Plon nasion duży, oceny plonowania duże w całym kraju, zwłaszcza w rejonach Lubelskim, Śląskim i Podkarpackim. Zawartość glukozyolanów w nasionach średnia, tłuszczu dość duża. Zawartość białka i włókna w suchej masie beztłuszczowej zbliżona do średniej. Liczba nasion w łuszczyńce oraz masa 1000 nasion średnia. Ocena rozet po zimie powyżej średniej, przezimowanie roślin średnie. Termin początku kwitnienia i dojrzewania średni. Rośliny dość wysokie o średniej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową, zamieranie korzeni i czerń krzyżowych średnia, na suchą zgniliznę kapustnych gorsza od średniej. Wymagania: gleby bardzo dobre i dobre, a nawet słabsze; bardzo wyraźnie reagowała pogorszeniem plonowania na upały i suszę w okresie pełni kwitnienia i zawiązywania łuszczyń.

SHERLOCK

Odmiana populacyjna. Plon nasion dość duży, oceny plonowania korzystniejsze na Lubelszczyźnie i Śląsku, gorsze w rejonie Podkarpackim i Wielkopolskim. Zawartość glukozyolanów w nasionach średnia, tłuszczu dość duża. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej, Masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Ocena rozet po zimie średnia. Termin początku kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniej. Rośliny dość wysokie o zaledwie średniej odporności na wyleganie. Odporność na suchą zgniliznę twardzikową dość duża, na suchą zgniliznę kapustnych i choroby podstawy łodygi średnia, na czerń krzyżowych nieco lepsza od średniej.

VISBY

Plon nasion duży do bardzo dużego. Ocena plonowania korzystniejsza na Śląsku, mniej korzystna we wschodniej części kraju. Zawartość w nasionach tłuszczu i glukozyolanów średnia; zawartość białka, glukozyolanów i włókna w suchej masie beztłuszczowej średnia. Liczba nasion w łuszczyńce i masa 1000 nasion na poziomie wzorca. Oceny rozet po zimie i przezimowanie roślin średnie. Termin początku kwitnienia i dojrzewania średni. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową średni, na suchą zgniliznę – dość duży, na czerń krzyżowych – średni.

ARTOGA

Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży, zwłaszcza na Lubelszczyźnie. Zawartość glukozyzolanów średnia, tłuszczu w nasionach dość duża. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej średnia, masa 1000 nasion średnia. Ocena rozet po zimie duża. Termin początku kwitnienia nieco późniejszy od średniej, dojrzewania średni. Rośliny wysokie o średniej odporności na wyleganie. Odporność na suchą zgniliznę kapustnych i czerń krzyżowych średnia, na choroby podstawy łodygi i zgniliznę twardzikową gorsza od średniej.

NK TECHNIC

Odmiana mieszańcowa. Plon nasion bardzo duży, zwłaszcza na Lubelszczyźnie i na Śląsku. Zawartość glukozyzolanów średnia, tłuszczu w nasionach dość duża. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej mniejsza od średniej, włókna średnia. Liczba nasion w łuszczynie i masa 1000 nasion średnia. Ocena rozet po zimie większa od średniej, przezimowanie roślin średnie. Termin początku kwitnienia i dojrzewania średni. Rośliny wysokie o małej do średniej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową, zamieranie korzeni średnia i czerń krzyżowych średnia, na suchą zgniliznę kapustnych mniejsza od średniej. Wymagania: plonowała dobrze na glebach słabszych kompleksu IV, a nawet V; wyraźnie reagowała pogorszeniem plonowania na upały i suszę w okresie pełni kwitnienia i zawiązywania łuszczyn.

GLADIUS

Odmiana mieszańcowa. Plon nasion duży do bardzo dużego; oceny korzystniejsze w rejonie Zachodniopomorskim oraz na Śląsku. Zawartość glukozyzolanów w nasionach średnia, tłuszczu dość duża. Zawartość białka w suchej masie beztłuszczowej nieco mniejsza od średniej, masa 1000 nasion mniejsza od średniej. Ocena rozet po zimie średnia. Termin początku kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniej. Rośliny dość wysokie o średniej odporności na wyleganie. Odporność na zgniliznę twardzikową, suchą zgniliznę kapustnych, choroby podstawy łodygi i czerń krzyżowych nieco lepsza od średniej.

Szczegółowe informacje o wynikach Porejestrzowego Doświadczalnictwa Odmianowego i Rolniczego znajdziecie Państwo na stronie www.zybiszow.coboru.pl i www.dodr.pl

Ludwik Kotowicz, ZDOO Tomaszów Bolesławiecki